

CONSIDERAȚII ASUPRA INFORMĂRII PERSOANEI VIZATE CU PRIVIRE LA PERIOADA DE STOCARE A DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Silviu-Dorin ȘCHIOPU

Abstract

According to the General Data Protection Regulation, natural persons should have control of their own personal data. In order to be able to effectively exercise this control, the data subjects must be informed of the processing operation, including the period for which the personal data will be stored, or if that is not possible, the criteria used to determine that period. To illustrate how operators should fulfill their obligation to inform the data subjects in this regard, this paper will analyze, on one hand, the current legal framework taking into account the provisions of Regulation (EU) 2016/679 and the guidelines issued by the former Article 29 Data Protection Working Party and subsequently endorsed by the European Data Protection Board, and, on the other hand, it will present a case study on how the Romanian insurance companies in Romania have chosen to fulfil this obligation.

Keywords: *Regulation (EU) 2016/679, Romanian Law no. 2018/190, personal data, processing, transparency, storage limitation.*

1. Considerații generale

Dreptul la informare, precum celelalte drepturi ale persoanei vizate, este expresia normativă a principiului *controlului* și participării acesteia în ceea ce privește prelucrarea datelor sale cu caracter personal¹. De asemenea, dreptul la

* Acest material a fost prezentată în cadrul *Conferinței Europene a Serviciilor Financiare* (European Conference on Financial Services – ECFS 2019), organizată în perioada 21-22 martie 2019 la Brașov de către Institutul de Studii Financiare din București, Asociația Centrul de Arbitraj și Mediere în Asigurări (ACAMA) din București și Societatea Română de Cercetare pentru Afaceri Publice și Private din Tîrgu Mureș, în parteneriat cu Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie din Tîrgu Mureș și Universitatea Transilvania din Brașov. Trimiterile web au fost verificate sau/și accesate ultima dată la data de 15 martie 2019.

¹ G. Zamfir, *Protecția datelor personale: drepturile persoanei vizate*, București: Editura C.H. Beck, 2015, p. 81.

informare decurge din aplicarea principiilor prelucrării echitabile și transparente² a datelor personale, fiind în același timp un element al responsabilității impuse operatorilor în activitatea de prelucrare.

Prin instituirea obligației de informare s-a urmărit crearea cadrului în care persoanei vizate îi sunt furnizate de către operator informații cu privire la existența operațiunii de prelucrare și anumite detalii care țin de aceasta, indiferent dacă datele cu caracter personal au fost sau nu obținute de la persoana vizată.

Obligația operatorului de a furniza respectivele informații nu depinde de o solicitare venită din partea persoanei vizate, ci trebuie respectată proactiv de către operator, indiferent dacă persoana ale cărei date cu caracter personal sunt prelucrate se arată sau nu interesată de aceste informații³.

Cerința informării persoanelor vizate cu privire la prelucrarea datelor lor cu caracter personal este cu atât mai importantă cu cât cunoașterea existenței prelucrării este o condiție necesară exercitării de către aceste persoane a dreptului lor de acces și de rectificare a datelor prelucrate, precum și a celorlalte drepturi de care beneficiază în contextul prelucrării⁴.

2. Informarea persoanei vizate cu privire la perioada de stocare a datelor potrivit Regulamentul (UE) 2016/679⁵

Articolele 13 și 14 din Regulamentul general privind protecția datelor (GDPR) precizează informațiile pe care operatorul este obligat să le furnizeze persoanei vizate, atunci când datele cu caracter personal au fost obținute de la persoana vizată, precum și când nu au fost obținute direct de la acesta din urmă. Subliniem că, în ambele situații, deși informațiile impuse în sarcina operatorului sunt divizate în două alineate, lista informațiilor este una exhaustivă și obligatorie, operatorul având obligația de a furniza toate aceste informații⁶.

² Pentru analiza celor două principii, se vedea D.-M. Șandru, *Principiul echității în prelucrarea datelor cu caracter personal*, în „Pandectele Române” nr. 3/2018, p. 57-63 și *Principiul transparenței în prelucrarea datelor cu caracter personal*, în „Pandectele Române” nr. 4/2018, p. 59-67.

³ A se vedea Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, Consiliul Europei, *Manual de legislație europeană privind protecția datelor*, Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2014, p. 99.

⁴ CJUE, hotărârea din 1 octombrie 2015, cauza C -201/14 - Bara și alții, ECLI:EU:C:2015:638, publicată în Repertoriul electronic (Repertoriul general), pct. 33 din considerente.

⁵ *Regulamentul (UE) 2016/679* al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 119 din 4 mai 2016.

⁶ A se vedea S. Șandru, *Transparența prelucrărilor de date personale, între drept și obligație. O nouă configurare europeană a dreptului de informare*, în I. Alexe, N.-D. Ploșteanu, D.-M. Șandru, „Protecția datelor cu caracter personal. Impactul protecției datelor personale asupra mediului de afaceri. Evaluări ale experiențelor românești și noile provocări ale Regulamentului (UE) 2016/679”, București: Editura Universitară, 2017, p. 136.

În ambele situații, operatorul, pentru a asigura o prelucrare echitabilă și transparentă în ceea ce privește persoana vizată, are obligația de a o informa și cu privire la *perioada pentru care vor fi stocate datele sale cu caracter personal sau, dacă acest lucru nu este posibil, criteriile utilizate pentru a stabili această perioadă* [art. 13 alin. (2) lit. a) și art. 14 alin. (2) lit. a) GDPR]⁷.

Această obligație decurge din necesitatea de a asigura persoanei vizate posibilitatea de a evalua legalitatea prelucrării datelor ale cu caracter personal prin raportare la *principiul limitării legate de scop* (datele trebuie colectate în scopuri determinate, explicate și legitime și să nu mai fie prelucrate ulterior într-un mod incompatibil cu aceste scopuri) și la *principiul reducerii la minimum a datelor* (datele trebuie să fie adecvate, relevante și limitate la ceea ce este necesar în raport cu scopurile în care sunt prelucrate).

Potrivit considerentului (39) „[...] Datele cu caracter personal ar trebui să fie *adecvate, relevante și limitate* la ceea ce este necesar pentru scopurile în care sunt prelucrate. Aceasta necesită, în special, asigurarea faptului că *perioada pentru care datele cu caracter personal sunt stocate este limitată strict la minimum*. Datele cu caracter personal ar trebui prelucrate doar dacă scopul prelucrării nu poate fi îndeplinit în mod rezonabil prin alte mijloace. În vederea asigurării faptului că datele cu caracter personal nu sunt păstrate mai mult timp decât este necesar, ar trebui să se stabilească de către operator *termene pentru ștergere sau revizuirea periodică* [...]”.

De aceea, în cadrul art. 5 GDPR privind *principiile legate de prelucrarea datelor cu caracter personal*, alin. (1) lit. e) impune ca datele cu caracter personal să nu fie păstrate într-o formă care permite *identificarea* persoanelor vizate *pe o perioadă care depășește perioada necesară îndeplinirii scopurilor* în care sunt prelucrate datele. Aceasta este expresia *principiului limitării legate de stocare* iar de regulă⁸ orice operațiune de prelucrare a datelor cu caracter personal trebuie să fie conformă acestuia.

Totuși, datele cu caracter personal pot fi stocate pe perioade mai lungi în măsura în care acestea vor fi prelucrate exclusiv în scopuri de *arhivare în interes public*, în scopuri de *cercetare științifică sau istorică* ori în scopuri *statistice*, în conformitate cu art. 89 alin. (1) GDPR, sub rezerva punerii în aplicare a măsurilor de ordin tehnic și organizatoric adecvate prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/679 în vederea garantării drepturilor și libertăților persoanei vizate.

⁷ O obligație identică de informare există și în cazul exercitării dreptului de acces în temeiul art. 15 GDPR. Potrivit art. 15 alin. (1) lit. d) GDPR: „Persoana vizată are dreptul de a obține din partea operatorului o confirmare că se prelucrează sau nu date cu caracter personal care o privesc și, în caz afirmativ, acces la datele respective și la următoarele informații: [...] *acolo unde este posibil, perioada pentru care se preconizează că vor fi stocate datele cu caracter personal sau, dacă acest lucru nu este posibil, criteriile utilizate pentru a stabili această perioadă*”.

⁸ Sub rezerva derogărilor ce pot fi adoptate de statele membre în temeiul art. 23 GDPR, atunci când astfel de restricții respectă esența drepturilor și libertăților fundamentale și constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică.

Bineînțeles, posibilitatea de a prelucra datele cu caracter personal pe o perioadă care depășește perioada necesară îndeplinirii scopurilor pentru care au fost inițial colectate nu exonerează de regulă operatorul de la obligația de a informa persoana vizată cu privire la perioada pentru care vor fi stocate datele sale cu caracter personal sau criteriile utilizate pentru a stabili această perioadă, chiar și atunci când datele sunt prelucrate în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice.

3. Conținutul informării cu privire la perioada de stocare a datelor potrivit Comitetului European pentru Protecția Datelor

Potrivit Grupului de Lucru Art. 29⁹, perioada de stocare sau criteriile pentru a determina durata, după caz, sunt indicate de regulă în cadrul unor prevederi legale sau decurg din interpretarea acestora¹⁰

În privința redactării, Grupul de Lucru Art. 29 a subliniat că informarea ar trebui astfel formulată încât să-i permită persoanei vizate a estima, în funcție de situația sa concretă, care va fi perioada de păstrare pentru respectivele date/scopuri iar prin urmare *nu este suficient ca operatorul să indice la modul general faptul că datele vor fi păstrate pe perioada necesară scopului legitim al prelucrării*.

În plus, atunci când această informație este relevantă, operatorul ar trebui să indice diferitele perioade de stocare pentru fiecare categorie de date cu caracter personal în parte și/sau pentru fiecare scop al prelucrării în parte, inclusiv perioada de arhivare acolo unde este cazul.

Perioada de arhivare poate fi extrasă de operator – în calitate de creator și deținător de documente – din *nomenclatorul arhivistic* prevăzut de Legea Arhivelor Naționale¹¹ iar termenele-limită preconizate pentru ștergerea diferitelor categorii de date (perioadele de păstrare) ar trebui să fie disponibile în *evidența activităților de*

⁹ Article 29 Data Protection Working Party, *Guidelines on transparency under Regulation 2016/679*, WP260 rev. 01, adopted on 27 November 2017, as last Revised and Adopted on 11 Aprilie 2018, p. 38-39, document disponibil la http://ec.europa.eu/newsroom/article29/document.cfm?action=display&doc_id=51025. Succesorul acestuia, Comitetul european pentru protecția datelor (CEPD) și-a însușit poziția Grupului de lucru art. 29. A se vedea European Data Protection Board, *Endorsement 1/2018 of GDPR WP29 guidelines by the EDPB*, disponibil la https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/news/endorsement_of_wp29_documents_en_0.pdf.

¹⁰ De exemplu Legea nr. 82/1991 a contabilității, republicată în M. Of. nr. 454 din data de 18 iunie 2008.

¹¹ A se vedea art. 8 alin. (2) din Legea nr. 16/1996, republicată în M. Of. nr. 293 din data de 22 aprilie 2014, precum și Anexa nr. 1 la *Instrucțiunile privind activitatea de arhivă la creatorii și deținătorii de documente*, aprobate de conducerea Arhivelor Naționale prin Ordinul de zi nr. 217 din 23 mai 1996, document disponibil la http://arhivelenationale.ro/site/download/acte_normative/Instrucțiuni-pentru-creatorii-de-arhiva.pdf.

prelucrare pe care, în principiu, fiecare operator este obligat să o păstreze¹² și care reprezintă unul dintre instrumentele prin care operatorii pot să dovedească conformitatea cu prevederile Regulamentului (UE) 2016/679¹³.

Reamintim cu această ocazie că, potrivit considerentului (74), „operatorul ar trebui [...] să fie în măsură să demonstreze conformitatea activităților de prelucrare (s.n.) cu prezentul regulament” iar considerentul (82) precizează că „în vederea demonstrării conformității cu prezentul regulament, operatorul [...] ar trebui să păstreze *evidențe ale activităților de prelucrare* (s.n.) aflate în responsabilitatea sa”.

4. Executarea obligației de informare de către Google – sancțiunea pronunțată de Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés (Franța)

La data de 21 ianuarie, Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés (CNIL), autoritatea franceză de control în materia protecției datelor cu caracter personal, a pronunțat o sancțiune pecuniară în cuantum de 50 milioane euro contra societății Google LLC¹⁴. Unul din elementele ce au determinat aplicarea acestei sancțiuni a fost reprezentat de *încălcarea obligației de transparență* care, potrivit CNIL, constituie o garanție fundamentală ce permite persoanelor vizate să mențină controlul asupra datelor lor. De altfel și considerentul (7) prevede că persoanele fizice ar trebui să aibă control asupra propriilor date cu caracter personal, iar securitatea juridică și practică pentru aceste persoane ar trebui să fie consolidată.

Referindu-se la informațiile cuprinse în secțiunea „Cum păstrează Google datele colectate”¹⁵, subsecțiunea „Informațiile păstrate pentru perioade extinse în scopuri limitate”, CNIL a constatat că aceasta din urmă nu conține decât explicații foarte generale privind scopul păstrării acestor date și nu este indicată nici o durată precisă sau criteriile utilizate pentru a stabili această perioadă.

Astfel, CNIL a considerat că o informare de tipul: „*Uneori, cerințele comerciale și legale ne obligă să păstrăm anumite informații, în scopuri specifice, pentru o perioadă extinsă. De exemplu, când Google procesează o plată pentru dvs. sau când faceți o plată*

¹² În acest sens a se vedea Article 29 Data Protection Working Party, *Position paper on the derogations from the obligation to maintain records of processing activities pursuant to Article 30(5) GDPR*, 19.04.2018, p. 2, document disponibil la http://ec.europa.eu/newsroom/article29/document.cfm?action=display&doc_id=51422.

¹³ În doctrină s-a precizat că *obligația de notificare* la autoritatea de supraveghere a fost înlocuită cu cea de păstrare a evidențelor activităților de prelucrare – a se vedea S. Șandru, *Protecția datelor personale și viața privată*, București: Editura Hamangiu, 2016, p. 389.

¹⁴ Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés, *Délibération de la formation restreinte n° SAN 2019-001 du 21 février 2016 prononçant une sanction pécuniaire à l'encontre de la société Google LLC*, disponibilă la <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCnil.do?oldAction=rechExpCnil&id=CNILTEX.T000038032552&fastReqId=2103387945&fastPos=1>.

¹⁵ A se vedea <https://policies.google.com/technologies/retention?hl=ro>.

către Google, vom păstra datele respective pentru perioade mai lungi de timp, după cum este necesar pentru scopurile fiscale sau contabile. Printre motivele pentru care este posibil să păstrăm anumite date pentru perioade mai lungi de timp se numără: securitatea și prevenirea fraudei și abuzurilor, ținerea evidenței financiare, respectarea cerințelor legale sau reglementărilor, asigurarea continuității serviciilor noastre, comunicările directe cu Google”¹⁶, încalcă obligația de transparență prevăzută de art. 13 GDPR ce privește informațiile care se furnizează în cazul în care datele cu caracter personal sunt colectate de la persoana vizată.

Un aspect interesant este acela că, în urmă cu aproape 13 ani, CNIL a recomandat operatorilor de date cu caracter personal ca, în cadrul mijloacelor de arhivare electronică, să stabilească proceduri apte a gestiona perioadele distincte de păstrare în funcție de categoriile de date pe care le colectează și să fie în măsură a efectua, după caz, orice eliminare sau distrugere *selectivă* a datelor¹⁷.

Această recomandare ne amintește de considerentul (78) potrivit căruia „*pentru a fi în măsură să demonstreze conformitatea cu prezentul regulament, operatorul ar trebui să adopte politici interne și să pună în aplicare măsuri care să respecte în special principiul protecției datelor începând cu momentul conceperii (data protection by design) și cel al protecției implicite a datelor (data protection by default)*” și anticipează conținutul art. 25 alin. (2) GDPR care prevede că operatorul are obligația de a pune „*în aplicare măsuri tehnice și organizatorice adecvate pentru a asigura că, în mod implicit, sunt prelucrate numai date cu caracter personal care sunt necesare pentru fiecare scop specific al prelucrării*” iar această obligație se aplică inclusiv perioadei de stocare a datelor colectate.

Deci *ab initio* operatorul ar trebui să cunoască și să comunice persoanei vizate perioada determinată pentru care va prelucra datele cu caracter personal sau cel puțin să poată indica criteriile utilizate pentru a stabili această perioadă, astfel încât persoana vizată să poată estima, în funcție de situația sa concretă, care va fi perioada de păstrare pentru respectivele date, ceea ce Google evident că nu a făcut.

5. Executarea obligației de informare de către unele societăți de asigurare din România

În continuare vom prezenta câteva extrase¹⁸ privind perioada de stocare a datelor cu caracter personal din notele de informare prin care unele societăți de

¹⁶ *Ibidem*.

¹⁷ A se vedea Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés, *Délibération n°2005-213 du 11 octobre 2005 portant adoption d'une recommandation concernant les modalités d'archivage électronique, dans le secteur privé, de données à caractère personnel*, document disponibil la <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCnil.do?id=CNILTEXT000017651957>.

¹⁸ Citatele nu sunt întrutotul fidele întrucât acolo unde a fost necesar am adăugat diacriticele lipsă.

asigurare au înțeles să-și execute obligația de transparență prevăzută de Regulamentul general privind protecția datelor.

a) „Datele personale vor fi prelucrate cel puțin pe durata de valabilitate a contractului de asigurare, precum și ulterior, pe durata necesară executării obligațiilor contractuale de către oricare dintre părți. Datele personale vor fi stocate *atât timp cât este necesar pentru scopurile menționate mai sus sau pe perioada de timp prevăzută de dispozițiile legale generale precum și cele aplicabile în materie de asigurări* (s.n.), în acord cu Nomenclatorul Arhivistic aplicabil la nivelul [...]”¹⁹ (actualizată la 31 iulie 2018).

b) „Datele personale vor fi prelucrate cel puțin pe durata de valabilitate a contractului de asigurare, precum și ulterior, pe durata necesară executării obligațiilor contractuale de către oricare dintre părți. Datele personale vor fi stocate *atât timp cât este necesar pentru scopurile menționate mai sus sau pe perioada de timp prevăzută de dispozițiile legale generale, precum și cele aplicabile în materie de asigurări* (s.n.), în acord cu Nomenclatorul Arhivistic aplicabil la nivelul [...]”²⁰ (actualizată în septembrie 2018).

c) „Datele personale vor fi păstrate pe toată durata contractului de asigurare. Ulterior încetării contractului, datele personale vor fi păstrate pentru perioada necesară apărării în instanță sau în fața altor autorități publice a drepturilor și intereselor Asiguratorului (perioadă stabilită în funcție de modul de calcul al termenelor de prescripție a dreptului la acțiune). De asemenea, datele personale pot fi păstrate pe *perioada legală necesară arhivării lor*”²¹ (fără dată privind ultima actualizare).

d) „Datele cu caracter personal vor fi păstrate pentru o perioadă de maxim 1 an, în cazul în care nu se încheie contract de asigurare, respectiv, pe o perioadă de 10 ani după încetarea relației de asigurare. Perioada păstrării este în relație directă cu îndeplinirea scopurilor menționate mai sus sau pentru îndeplinirea unor obligații legale din domeniul asigurărilor sau a oricăror alte obligații legale (arhivare etc.). În cazul unor litigii, datele vor fi păstrate pentru perioada necesară finalizării litigiului. În cazul prelucrării datelor în scop de marketing, datele personale colectate vor fi păstrate pe perioada derulării contractelor de asigurare la care se adaugă 1 an”²² (actualizată la 6 august 2018).

¹⁹ Notificare privind prelucrarea datelor cu caracter personal, document disponibil la https://www.allianztiriatic.ro/v_1533050823972/media/GDPR-notificarea-privind-prelucrarea-datelor/Notificare_privind_prelucrarea_datelor_personale_PF.PDF. Pagina

<https://www.allianztiriatic.ro/gdpr-notificare-prelucrare-date-caracter-personal/> a fost actualizată la data de 20 februarie 2019 însă fără modificarea conținutului informării privind perioada de stocare.

²⁰ Informare cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, document disponibil la https://www.asirom.ro/resources/user_doc/F226_informare%20DCP_20180523.pdf.

²¹ Notă de informare privind prelucrarea datelor cu caracter personal, disponibilă la https://www.bcrasigviata.ro/resources/user_doc/Nota%20de%20informare%20prelucrare%20date.pdf.

²² Notă de informare privind prelucrarea datelor cu caracter personal, document disponibil la https://cityinsurance.ro/wp-content/uploads/2018/07/1_Nota%20de%20informare.pdf.

e) „Datele personale vor fi păstrate pentru perioada de timp prevăzută de dispozițiile legale specifice în materie de asigurări și atât timp cât rămân necesare pentru scopurile menționate mai sus (s.n.)”²³ (actualizată la 21 mai 2018).

f) „Datele dumneavoastră cu caracter personal colectate pentru încheierea contractului de asigurare, pentru executarea acestuia, inclusiv pentru acordarea de despăgubiri, vor fi reținute în baza de date [...], pentru faza de ofertare 60 de zile de la data emiterii ofertei și după încheierea contractului, pe perioada în care dvs. sunteți Contractant [...], Client, beneficiar al despăgubirii (inclusiv terț de contract, în condițiile în care efectele contractului se produc fata de dvs.), la care se va adăuga perioada de timp în care datele sunt necesare pentru exercitarea de către [...] a drepturilor rezultând din contractul/contractele de asigurare și pentru îndeplinirea obligațiilor rezultând din legislație și din reglementările interne privitoare la stocare (s.n.)”²⁴ (actualizată în mai 2018).

g) „Datele dvs. cu caracter personal sunt stocate pe perioada necesară pentru a respecta diversele obligații legale sau reglementare. În cazul contractelor de asigurare, dosarele clienților sunt păstrate de regulă 10 ani de la expirarea poliței sau de la ultima operațiune pe dosarul respectiv (oricare dintre acestea intervine mai târziu), iar în cazul ofertelor neurmărite de încheierea unui contract de asigurare datele sunt păstrate de regulă maxim 2 luni. La expirarea termenului de păstrare, datele vor fi șterse”²⁵ (actualizată la 20 mai 2018).

h) „Pentru a determina perioada pentru care vor fi prelucrate datele, luăm în calcul durata contractuală până la expirarea obligațiilor contractuale și termenele de arhivare (s.n.)”²⁶ (fără dată privind ultima actualizare).

Fără a intra într-o analiză de detaliu a fiecărei note de informare, cu mici excepții²⁷, este vădită absența transparenței atât prin raportare la modul în care este reglementată obligația de informare privind perioada de stocare a datelor cu caracter personal, cât și față de Orientările Grupului de Lucru Art. 29 privind transparența în temeiul Regulamentului 2016/679. Precum în cazul Google, în principiu, nu avem decât explicații foarte generale privind scopul păstrării acestor date și nu este indicată nici o durată precisă sau criteriile utilizate pentru a stabili această perioadă.

²³ Notificare privind prelucrarea datelor cu caracter personal, document disponibil la <https://www.euroins.ro/notificare-privind-protectia-datelor,316.html>.

²⁴ Informare privind prelucrarea datelor cu caracter personal, document disponibil la <https://www.general.ro/wp-content/uploads/2018/05/Informare-privind-prelucrarea-datelor-cu-caracter-personal.pdf>.

²⁵ Notă de informare privind prelucrarea datelor cu caracter personal, document disponibil la <https://www.groupama.ro/politica-de-confidentialitate>.

²⁶ Prelucrarea datelor personale, document disponibil la <https://www.nn.ro/prelucrare-date>.

²⁷ A se vedea exemplele d), f), g) care, deși indică unele perioade de stocare, totuși nu precizează perioada de arhivare și nici nu disting între perioadele de stocare aferente fiecărei categorii de date cu caracter personal în parte și/sau pentru fiecare scop al prelucrării în parte.

Simpla trimitere la perioada de timp necesară îndeplinirii scopurilor prelucrării sau la obligațiile legale ale operatorului nu poate constitui enunțarea unui criteriu privind stabilirea perioadei de stocare a datelor cu caracter personal iar în cazul datelor colectate direct de la persoana vizată nu operează excepția prevăzută de art. 14 alin. (5) lit. c) GDPR potrivit căruia obligația de informare nu există în situația în care obținerea sau divulgarea datelor este prevăzută în mod expres de dreptul Uniunii sau de dreptul intern sub incidența căruia intră operatorul și care prevede măsuri adecvate pentru a proteja interesele legitime ale persoanei vizate. În plus, menționarea nomenclatoarelor arhivistice apare ca fiind *ad pompam et ostentationem* în condițiile în care accesarea acestora nu este posibilă din locul consultării notei de informare.

S-ar putea argumenta că, potrivit art. 13 alin. (4) și art. 14 alin. (5) lit. a) GDPR, operatorul nu are obligația de a informa persoana vizată în măsura în care persoana vizată deține deja informațiile respective, însă Grupului de Lucru Art. 29 a precizat că principiul responsabilității impune operatorilor să demonstreze și să documenteze ce informații deja deține persoana vizată, când și cum le-au primit, astfel că proba cade în sarcina exclusivă a operatorului de date cu caracter personal²⁸.

6. În loc de concluzii

Cele nouă luni de aplicare a Regulamentului general privind protecția datelor în cazul societăților de asigurare nu pot stârni decât nedumerirea celor care s-au aplecat asupra acestui act normativ, cel puțin în privința informării persoanei vizate cu privire la perioada de stocare a datelor cu caracter personal. Opacitatea informării se datorează unei deficiențe în implementarea unor aspecte ale Regulamentului (UE) 2016/679 precum registrul de evidența a activităților de prelucrare sau decurge dintr-o înțelegere superficială a modului în care legiuitorul european a reglementat conținutul informării privind prelucrarea datelor cu caracter personal?

Bibliografie:

1. *Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)*, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 119 din 4 mai 2016.

2. *Legea nr. 190 din 18 iulie 2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27*

²⁸ Article 29 Data Protection Working Party, *Guidelines on transparency under Regulation 2016/679*, WP260 rev.01, adopted on 29 November 2017, as last revised on 11 April 2018, p. 27

aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), publicată în M. Of. nr 651 din data de 26 iulie 2018.

3. *Legea nr. 16 din 2 aprilie 1996 a Arhivelor Naționale*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 293 din data de 22 aprilie 2014.

4. *Instrucțiunile privind activitatea de arhivă la creatorii și deținătorii de documente*, aprobate de conducerea Arhivelor Naționale prin Ordinul de zi nr. 217 din 23 mai 1996, document, disponibil la http://arhivelenationale.ro/site/download/acte_normative/Instrucțiuni-pentru-creatorii-de-arhiva.pdf.

5. Article 29 Data Protection Working Party, *Guidelines on transparency under Regulation 2016/679*, WP260 rev. 01, adopted on 27 November 2017, as last Revised and Adopted on 11 Aprilie 2018, document, disponibil la http://ec.europa.eu/newsroom/article29/document.cfm?action=display&doc_id=51025.

6. European Data Protection Board, *Endorsement 1/2018 of GDPR WP29 guidelines by the EDPB*, document disponibil la https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/news/endorsement_of_wp29_documents_en_0.pdf.

7. Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, Consiliul Europei, *Manual de legislație europeană privind protecția datelor*, Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2014.

8. Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés, *Délibération n°2005-213 du 11 octobre 2005 portant adoption d'une recommandation concernant les modalités d'archivage électronique, dans le secteur privé, de données à caractère personnel*, document disponibil la <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCnil.do?id=CNILT&EXT000017651957>.

9. CNIL, *Délibération de la formation restreinte n° SAN 2019-001 du 21 février 2016 prononçant une sanction pécuniaire à l'encontre de la société Google LLC*, document disponibil la adresa <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCnil.do?oldAction=rechExpCnil&id=CNILTEXT000038032552&fastReqId=2103387945&fastPos=1>.

10. D.-M. Șandru, *Principiul echității în prelucrarea datelor cu caracter personal*, în „Pandectele Române” nr. 3/2018.

11. D.-M. Șandru, *Principiul transparenței în prelucrarea datelor cu caracter personal*, în „Pandectele Române” nr. 4/2018.

12. S. Șandru, *Protecția datelor personale și viața privată*, București: Editura Hamangiu, 2016.

13. S. Șandru, *Transparența prelucrărilor de date personale, între drept și obligație. O nouă configurare europeană a dreptului de informare*, în I. Alexe, N.-D. Ploșteanu, D.-M. Șandru, „Protecția datelor cu caracter personal. Impactul protecției datelor personale asupra mediului de afaceri. Evaluări ale experiențelor românești și noile provocări ale Regulamentului (UE) 2016/679”, București: Editura Universitară, 2017.

14. G. Zăfir, *Protecția datelor personale: drepturile persoanei vizate*, București: Editura C.H. Beck, 2015.